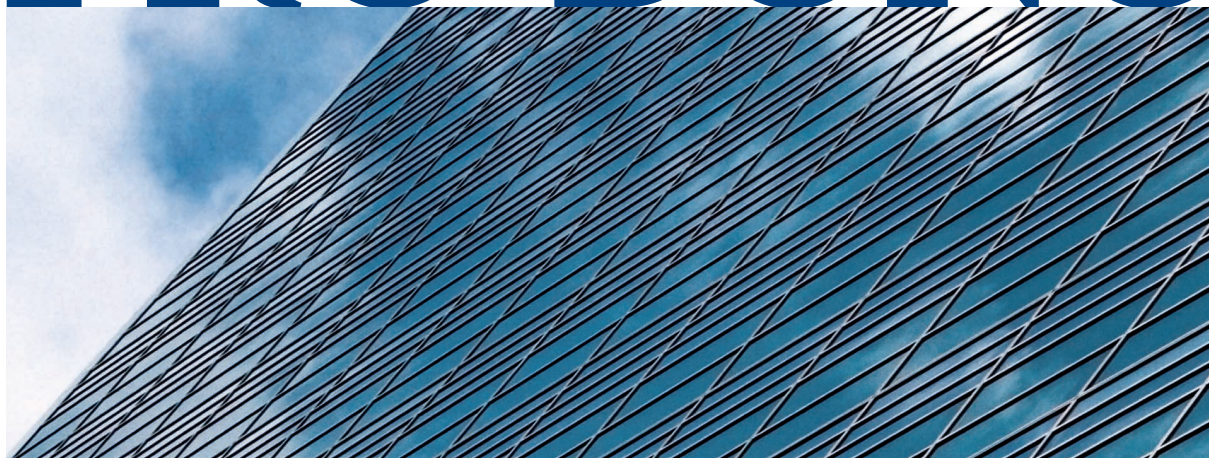

UIC ČARNOGURSKÝ PRO BONO

8/2011

1. ZMENY V TRESTNOM PORIADKU

Národná rada Slovenskej republiky prijala novelu Trestného poriadku, ktorá zmenila možnosti a rozšírila dôvody podávania dovolania, upravila povinnosti povinného pri ospravednenej neúčasti na úkone a stanovila ďalšie zmeny, o ktorých Vás informujeme v celom článku.

2. NELEGÁLNA PRÁCA A ZAMESTNÁVANIE

Oblasť nelegálnej práce a zamestnávania v Slovenskej republike upravuje zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Z dôvodu potreby transponovania smerníc 2009/50/ES a 2009/52/ES bol uvedený zákon novelizovaný. O zmenách účinných odo dňa 20. júla 2011 Vás informujeme v celom článku.

3. UKONČENIE NIEKTORÝCH NÁJOMNÝCH VZŤAHOV

Cieľom prijatia nového zákona o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov je vytvoriť legislatívny mechanizmus, ktorý ukončí zasahovanie štátu do užívania súkromného majetku a umožní postupne pristúpiť na podmienky zaužívané v iných demokratických štátoch. Zákon určuje podmienky a lehoty ukončenia niektorých nájomných vzťahov, v ktorých sú ceny nájmov predmetom regulácie.

4. NOVELA ZÁKONA O INVESTIČNEJ POMOCI

Novela zaviedla zmeny, od ktorých sa očakáva zvýšenie objemu investícií na území Slovenskej republiky. Znížila minimálne výšky investícií potrebných na získanie investičnej pomoci na polovicu a predĺžila nárok na daňové úľavy pre prijímateľov investičnej pomoci na 10 rokov.

5. NOVELA ZÁKONA O HAZARDNÝCH HRÁCH

Novela do oblasti prevádzkovania hazardných hier zavádza nové obmedzenia. Zvýšia sa odvody z hazardných hier, hazardné hry bude možné prevádzkovať len v herniach, v herniach bude zakázané fajčiť a požívať alkoholické nápoje. Okrem uvedených zmien novela upravuje aj sankcie za správne delikty a zavedie oprávnenia obce zakázať prevádzkovanie hazardných hier.

6. PRIPRAVUJE SA V NR SR - ZMENY V PRÁVNEJ POMOCI OSOBÁM V HMOTNEJ NÚDZI

Prostredníctvom návrhu novely zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi sa má zabezpečiť posilnenie preventívnej úlohy ako i zvýšenie dostupnosti služieb Centra právnej pomoci nemajetným osobám. Návrh rozširuje možnosti využitia služieb Centra právnej pomoci napríklad zavedením služieb realizovaných s 20 %-nou finančnou účasťou fyzickej osoby, ktorá má príjmy vyššie, než stanovujú podmienky na bezplatnú právnu pomoc.

ZMENY V TRESTNOM PORIADKU

Národná rada Slovenskej republiky prijala novelu zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), ktorá nadobudne účinnosť dňa 1. septembra 2011. Účelom novely je najmä zabezpečenie zrýchlenia trestného konania, eliminácia možnosti obštrukčného správania zo strany obvinených, rozšírenie oprávnenia ministra spravodlivosti podávať dovolanie v trestných veciach aj o skutkové otázky a pod.

V súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R 4/2010 bola stanovená zodpovednosť obvineného za včasnosť zvolenia obhajcu ako aj včasnosť podania žiadosti o ustanovenie obhajcu podľa ust. § 40 ods. 2. Súčasne sa zamedzilo následkom zmeny obhajcu vo vzťahu k zmene termínu už nariadeného úkonu trestného konania. Účinky zastupovania obhajcom nastávajú okamihom doručenia splnomocnenia alebo opatrenia o ustanovení obhajcu konajúcemu orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu.

Doručovanie Doručovanie upravené v ust. § 65 Trestného poriadku bolo doplnené o fikciu doručenia v prípadoch, ak sa zásielka vráti z adresy, ktorú na tieto účely uviedol adresát, s tým, že adresát je neznámy. Uvedená zásielka bude považovaná za doručení dňom, keď bola vrátená orgánu činnému v trestnom konaní alebo súdu, aj keď sa adresát o tom nedozvedel. Ust. § 65 bolo doplnené o ods. 5, v zmysle ktorého pošta adresátovi oznámi príchod zásielky, možnosť prevzatia a odbernú lehotu na predpísanom tlačíve, ktoré vloží do poštového priečinka, ak si adresát vyhradí doručovanie zásielok do poštového priečinka. Ak si adresát na základe dohody preberá zásielky na pošte a nemá pridelený poštový priečinok, pošta tieto zásielky neoznamuje. V oboch prípadoch sa dátum príchodu zásielky považuje za dátum uloženia. Ak si adresát zásielku nevyzdvihne do troch pracovných dní od uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Novela tiež zaviedla, že ak sa má záznam telekomunikačnej prevádzky použiť ako dôkaz, potom doslovný prepis záznamu vyhotoví príslušník Policajného zboru vykonávajúci odpočúvanie v rozsahu zistených skutočností významných pre trestné konanie. Upustilo sa od potreby vyhotovovania prepisu celého záznamu telekomunikačnej prevádzky nad rámec zistených skutočností významných pre trestné konanie. Súčasne bolo stanovené, že záznam telekomunikačnej prevádzky sa na vhodných nosičoch zachováva v celosti v spise tak, aby obvinený a obhajca mali v prípade, ak tak uznajú za potrebné, možnosť si na vlastné náklady zabezpečiť prepis záznamu aj v širšom rozsahu. Hodnovernosť prepisu v týchto prípadoch posúdi súd. Ak bol prepis záznamu vyhotovený v prípravnom konaní, môže predseda senátu nariadiť jeho doplnenie.

Ak sa obvinený, ktorý bol riadne a včas predvolaný na výsluch alebo iný úkon, bez dostatočného ospravedlnenia nedostaví, možno ho na tento úkon predviesť. Na to, ako aj na ďalšie následky nedostavenia sa, musí byť obvinený v predvolaní upozornený. V prípade ospravedlnenej neúčasti obvineného na úkone orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu zo zdravotných dôvodov je po novom obvinený povinný predložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby.

Vzhľadom na skutočnosť, že pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy nemôže v trestnom konaní osoba, voči ktorej má obžalovaný zákonnú povinnosť vyživovať alebo zaopatrovávať iného, vystupovať ako poškodený, keďže obžalovaný nespôsobil škodu, novela zaviedla doručovanie rovnopisu rozsudku aj uvedenej osobe. Dosiahol sa tým súlad aj s ust. § 354 ods. 3, ktorý rieši doručenie trestného rozkazu pri trestnom čine zanedbania povinnej výživy.

Neúčasť obvineného

Súd podľa **ust. § 240 ods. 1** po doručení obžaloby bez meškania nariadi doručiť rovnopis obžaloby napríklad obvinenému a jeho obhajcovi, poškodenému a jeho splnomocnencovi, zúčastnenej osobe a pod. Spolu s rovnopisom obžaloby sa týmto osobám doručí **výzva**, aby bez meškania písomne oznámili súdu a ostatným stranám **návrhy na vykonanie dôkazov**. Výzva zároveň obsahuje upozornenie na to, že vykonanie neskôr navrhnutých dôkazov, ktoré stranám boli známe v čase doručenia výzvy, môže súd odmietnuť. Nová úprava zakotvila povinnosť upozorniť obvineného aj na to, že **ak** na hlavnom pojednávaní **navrhuje vypočuť svedkov**, ktorých výpovede **navrhol prokurátor** v obžalobe **iba prečítať**, je povinný to bez meškania **písomne oznámiť súdu**, inak ich súd na hlavnom pojednávaní bude môcť prečítať aj bez jeho súhlasu. Uvedené neplatí, ak nastala nová okolnosť, ktorá nebola obvinenému v čase doručenia výzvy známa.

Predbežné prejednanie obžaloby na verejnom zasadnutí podľa ust. § 243 má podľa novej úpravy už len **fakultatívny charakter**. **Obligatórne** sa vykoná len **v prípadoch podľa ust. § 243 ods. 2**, a to **(1)** ak predseda senátu má za to, že vec je potrebné vybaviť rozhodnutím podľa § 244 ods. 1 písm. a) až i) (napr. postúpiť vec príslušnému súdu, ak nie je sám na jej prejednanie príslušný) **alebo (2)** ak je potrebné skutok, ktorý je predmetom obžaloby, pri správnom použití zákona posudzovať podľa iného ustanovenia zákona, ako ho posudzuje obžaloba.

Kasačné rozhodnutia ÚS SR

Medzi osobitné spôsoby konania bola novelou zaradená aj právna úprava konania **po zrušení rozhodnutia orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu nálezom ústavného súdu**. Uvedená úprava sa v súvislosti s výkonom **kasačných rozhodnutí** ústavného súdu zameriava na riešenie štyroch základných otázok, a to **(1)** postupu po doručení kasačného nálezu ústavného súdu (§ 362b), **(2)** osobitných pravidiel a obmedzení spojených s rozhodnutím len v prospech obvineného (§ 362c), **(3)** čiastočných zrušení rozsudku (§ 362d) a **(4)** opatrení po zrušení vykonávaného rozhodnutia. Nová úprava jasne vymedzila po-

stup orgánov činných v trestnom konaní a súdu po doručení kasačného nálezu ústavného súdu, pričom na rozdiel od zákona o Ústavnom súde SR zakotvila nielen viazanosť orgánu činného v trestnom konaní a súdu právnym názorom ústavného súdu, ale zároveň aj povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu vykonať úkony a doplnenia, ktoré ústavný súd v náleze nariadil.

Novela zásadným spôsobom zmenila **ust. § 368** upravujúce inštitút **dovolania**. Podľa nového znenia je možné dovolanie podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie **dôvodom dovolania podľa § 371**. Podľa **nového znenia ust. § 371** možno dovolanie podať **aj vtedy, ak (1)** bolo uložené ochranné opatrenie, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, **(2)** proti obvinenému bolo vedené trestné stíhanie, hoci bolo neprípustné.

Minister spravodlivosti môže podať dovolanie aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe (napr. zákona o výkone väzby), Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmienечnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmienечne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmienечnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste. Minister spravodlivosti podá dovolanie aj proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúcemu **zo skutkového stavu**, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach **nesprávne zistený**, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci.

Pôvodne bolo možné dovolanie podať do 3 mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu, ak sa podávalo v neprospech obvineného, v prospech obvineného najneskôr do 3 rokov od doručenia rozhodnutia. Novela uvedené lehoty zmenila, a to tým spôsobom, že **dovolanie**

Dovolanie

v neprospech obvineného možno podať do 6 mesiacov od doručenia rozhodnutia súdu prokurátorovi, dovolanie v prospech obvineného možno podať do 3 rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému.

V tomto prípade, ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plyní lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

NELEGÁLNA PRÁCA A ZAMESTNÁVANIE

Dňa 29. júna 2011 Národná rada Slovenskej republiky schválila **novelu zákona č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní** (ďalej len „zákon“ alebo „zákon o nelegálnom zamestnávaní“), ktorá nadobudla účinnosť dňa 20. júla 2011.

Účelom zákona č. 223/2001 Z. z. (ďalej len „novela“) je transponovať do právneho poriadku Slovenskej republiky **smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/52/ES** z 18. júna 2009, ktorou sa stanovujú minimálne normy pre sankcie a opatrenia voči zamestnávateľom štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území členských štátov (ďalej len „smernica 2009/52/ES“) a **smernicu Rady 2009/50/ES** z 25. mája 2009 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania (ďalej len „smernica 2009/50/ES“).

Smernica 2009/52/ES **zakazuje zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín** (občanov štátov, ktoré nie sú členskými štátmi Európskej únie), ktorí sa **neoprávnene** (bez príslušného dokladu oprávňujúceho na pobyt) **zdržiavajú** na území členských štátov, s cieľom účinnejšie bojovať proti nelegálnemu prísťahovalectvu.

alebo Švajčiarskou konfederáciou alebo osobou bez štátnej príslušnosti (ďalej len „štátny príslušník tretej krajiny“) a nemá povolenie na prechodný pobyt na účel zamestnania a povolenie na zamestnanie, ak to vyžaduje osobitný predpis a ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

Nelegálnym zamestnávaním rozumieme zamestnávanie právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, ak využíva závislú prácu **(1)** fyzickej osoby a nemá s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, **(2)** fyzickej osoby a má s ňou založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu a do začiatku výkonu kontroly nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania nesplnila povinnosť podľa osobitného predpisu **alebo (3)** štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý nemá povolenie na prechodný pobyt na účely zamestnania a povolenie na zamestnanie, ak to vyžaduje osobitný predpis a ak medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná, neustanovuje inak.

Pôvodné znenie **ust. § 2 ods. 5** bolo nahradené novým znením, v ktorom sa **nelegálne zamestnávanie** definuje aj ako zamestnávanie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky **v rozpore so zákonom č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a zákonom č. 480/2002 Z. z. o azyle** (ďalej len „zákon o azyle“) a ktorý vykonáva závislú prácu. Závislou prácou v zmysle Zákonníka práce rozumieme výlučne osobný výkon práce zamestnanca pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v jeho mene, za mzdu alebo odmenu, v pracovnom čase, na náklady zamestnáva-

Vymedzenie pojmov **Nelegálna práca** je závislá práca, ktorú vykonáva fyzická osoba pre právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom a nemá s právnickou osobou alebo s fyzickou osobou, ktorá je podnikateľom, založený pracovnoprávny vzťah podľa osobitného predpisu, alebo je štátnym príslušníkom krajiny, ktorá nie je členským štátom Európskej únie, iným zmluvným štátom Dohody o Európskom hospodárskom priestore

teľa, jeho výrobnými prostriedkami a na zodpovednosť zamestnávateľa a ide o výkon práce, ktorá pozostáva prevažne z opakovania určených činností.

Podľa **ust. § 3 ods. 2** zákona právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ **nesmie nelegálne zamestnávať** fyzickú osobu. Podľa novej úpravy uvedený zákaz platí nie len pre právnickú osobu a fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, ale aj pre **nepodnikajúcu fyzickú osobu**, ktorá zamestnáva fyzické osoby výkonom závislej práce podľa § 1 ods. 2 Zákonníka práce. V praxi pôjde o **prácu na súkromné účely** v prospech nepodnikajúcej fyzickej osoby, napr. ak sa štátni príslušníci tretej krajiny, ktorí nemajú oprávnenie na pobyt v Slovenskej republike, nelegálne podieľajú na vedení a zabezpečovaní chodu domácnosti tejto nepodnikajúcej fyzickej osoby.

Kontrola Kontrolu nelegálnej práce a nelegálneho zamestnávania vykonávajú inšpektoráty práce, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Pre **inšpektorát práce** bola stanovená povinnosť **pravidelne posudzovať riziko** nelegálneho zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín a identifikovať tie rizikové odvetvia ekonomických činností, v ktorých sa sústreďuje nelegálne zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území Slovenskej republiky. **Národnému inšpektorátu práce** sa ustanovuje **informačná povinnosť voči Európskej komisii**. Predmetom posudzovania rizika nelegálneho zamestnávania podľa § 2 ods. 5 zákona vykonávaného inšpektorátom práce je **hodnotenie rizika výskytu** nelegálneho zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území Slovenskej republiky, a to v jednotlivých odvetviach, najmä v tých, kde sa predpokladá najväčší výskyt takého nelegálneho zamestnávania. Národný inšpektorát práce je povinný Európskej komisii **každoročne do 1. júla predkladať informácie o počte kontrol v jednotlivých rizikových odvetviach** za predchádzajúci kalendárny rok.

Priestupku sa podľa zákona o nelegálnom zamestnávaní dopustí ten, kto vy-

konáva nelegálnu prácu. Tento priestupok podľa novej úpravy **prejednávajú** nie len Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, ale **aj inšpektoráty práce**. Právnická a fyzická osoba, ktorá nelegálne zamestnávala štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý sa neoprávnene zdržiava na území Slovenskej republiky, má novú povinnosť, a to **okrem uloženej pokuty** za nelegálne zamestnávanie **zaplatiť aj ďalšie dodatočné platby** podľa článku 6 smernice 2009/52/ES, napr. dlžnú mzdu, náklady na doručenie dlžnej mzdy a dodatočnú platbu v sume rovnajúcej sa dani z príjmu, poistnému na sociálne poistenie a poistnému na zdravotné poistenie.

Novelou boli sprievodne novelizované i niektoré ďalšie zákony. Do pozornosti Vám dávame zmeny v **zákone č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov**. Účelom zmien je **stanovenie podmienok vstupu a pobytu cudzincov**, ktorí sú držiteľmi **modrej karty** vydané členským štátom EÚ, na územie tohto členského štátu a pobytu dlhšieho ako tri mesiace na území tohto členského štátu na účely vysokokvalifikovaného zamestnania, ako aj podmienok vstupu ich rodinných príslušníkov a cudzincov, ktorí sú držiteľmi modrej karty a ich rodinných príslušníkov v iných členských štátoch ako v členskom štáte, ktorý modrú kartu vydal. **Modrá karta Európskej únie** vydaná podľa zákona o pobyte cudzincov sa považuje za **povolenie na prechodný pobyt**.

Podľa novely môže cudzinec, ktorý má povolenie na prechodný pobyt na účel **zlúčenia rodiny s držiteľom modrej karty** alebo s cudzincom podľa **ust. § 38 ods. 1 písm. e)** (t.j. cudzincom, ktorý je na obdobie piatich rokov oprávnený na nepretržitý pobyt na území Európskeho hospodárskeho priestoru ako držiteľ modrej karty a zdržiava sa na území Slovenskej republiky ako držiteľ modrej karty najmenej dva roky bezprostredne pred podaním žiadosti), podnikateľ alebo vstupovať do pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu.

Modrá karta **opravňuje cudzinca vstúpiť, zdržiavať sa, pracovať** na území

Priestupok

Zákon o pobyte cudzincov

Modrá karta Slovenskej republiky, vycestovať z územia Slovenskej republiky a opätovne vstúpiť na územie Slovenskej republiky v čase, na aký mu bola policajným útvarom vydaná. Ak nie sú dôvody na zamietnutie žiadosti podľa § 32 ods. 1, udelí policajný útvar na účel **vysokokvalifikovaného zamestnania** cudzincovi modrú kartu **na tri roky** alebo, ak je obdobie trvania pracovného pomeru kratšie ako tri roky, policajný útvar udelí modrú kartu na obdobie trvania

pracovného pomeru predĺžené o 90 dní. **Vysokokvalifikované zamestnanie** je zamestnanie, na výkon ktorého sa vyžaduje vyššia odborná kvalifikácia. Vyššou odbornou kvalifikáciou sa rozumie kvalifikácia preukázaná dokladom o vysokoškolskom vzdelaní alebo dokladom o vykonaní viac ako päťročnej odbornej praxe v príslušnej oblasti, ktorá je na úrovni porovnateľnej s vysokoškolským vzdelaním, ktorý bol vydaný podľa osobitného predpisu.

UKONČENIE NIEKTORÝCH NÁJOMNÝCH VZŤAHOV

Začiatkom deväťdesiatych rokov 20. storočia bol prostredníctvom reštitučných zákonov pôvodným vlastníkom **vrátený súkromný majetok**, o ktorý prišli v procese znárodňovania počas minulého spoločensko-politického zriadenia. Takto sa do vlastníctva pôvodných vlastníkov alebo ich dedičov dostali **aj domy s bytmi obývanými nájomcami**, ktorí nadobudli k bytom od štátu právo osobného užívania. Ustanovením **§ 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka** sa právo osobného užívania zmenilo na **nájom na dobu neurčitú**. Podľa opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 01/R/2008 o regulácii cien nájmu bytov zo dňa 23. apríla 2008, ktoré nadobudlo účinnosť 1. mája 2008, sa aj na nájom bytov v domoch vydaných pri náprave krívd podľa osobitných predpisov vzťahuje **regulovaná cena nájmu**, ktorá predstavuje sumu nižšiu, než je voľne dohadované, tzv. trhové nájomné.

Príprava zákonného riešenia usporiadania uvedených nájomných vzťahov sa začala už **v roku 2005**. **Nový zákon** o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“ alebo „zákon o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov“) je vypracovaný na základe bodu B.4. uznesenia vlády SR č. 640 zo dňa 16. septembra 2009. Nový zákon nadobudne **účinnosť dňa 15. septembra 2011**.

Zákon o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov rieši **spôsob ukončenia niektorých nájomných vzťahov**, v ktorých je prenajímateľom súkromná osoba a **cena nájmu je doposiaľ regulovaná** právnym predpisom. Ide predovšetkým o nájomné vzťahy v bytoch v domoch vydaných oprávnenej osobe pri náprave krívd podľa osobitných predpisov.

Zákon upravuje **šesť a pol ročné obdobie** (do 31. decembra 2017), počas ktorého nájomcovia bytov v uvedených domoch za zákonom presne vymedzených podmienok **uvolnia prenajaté byty** a následne vlastníci môžu ponúknuť tieto byty na prenájom za trhové nájomné alebo s nimi nakladať podľa vlastných predstáv. Zároveň sú obce v zákonom stanovených prípadoch povinné poskytnúť náhradné nájomné byty financované zo štátneho rozpočtu.

Uvedená úprava sa **vzťahuje na byty (1)** v domoch vydaných oprávnenej osobe alebo v domoch, kde časť domu bola vydaná oprávnenej osobe, ak ich ku dňu účinnosti tohto zákona vlastní výlučne alebo v spoluvlastníctve s obcou oprávnená osoba, jej dedičia alebo iná osoba, ktorá predmetné byty od nich alebo od ich právnych nástupcov nadobudla a v ktorých nájom vznikol podľa § 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka a ku dňu účinnosti nového zákona trvá, **(2)** v domoch alebo častiach domov, ku ktorým bolo oprávnenej osobe rozhodnutím súdu určené vlastníctvo

Predmet úpravy

v spore s obcou, ak ich k 15. septembru 2011 vlastní oprávnená osoba alebo iná osoba, ktorá tieto byty od nej alebo od jej právneho nástupcu nadobudla a v ktorých nájom vznikol podľa § 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka, a osoby, ktoré mali práva nájomcu alebo práva od nájomcu odvodené, naďalej byt užívajú, (3) v domoch, o ktorých prebieha súdne konanie o ich vydanie alebo súdne konanie o určenie vlastníctva v spore s obcou až do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu v uvedených konaniach a v ktorých nájom vznikol podľa § 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka a ku dňu účinnosti tohto zákona trvá, (4) v domoch, ktoré boli súčasťou prevodu majetku štátu na iné osoby alebo ktoré sú ku dňu účinnosti tohto zákona vo vlastníctve inej osoby ako tej, ktorá ich nadobudla, alebo boli vložené ako vklad do obchodnej spoločnosti a v ktorých nájom vznikol podľa § 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka a ku dňu účinnosti tohto zákona trvá, alebo (5) v domoch alebo častiach domov vo vlastníctve fyzických osôb, ich dedičov alebo iných osôb, ktoré tieto byty od nich alebo od ich právnych nástupcov nadobudli a v ktorých bolo rozhodnutím štátneho orgánu zriadené právo osobného užívania a v ktorých nájom vznikol podľa § 871 ods. 1 a 4 Občianskeho zákonníka a ku dňu účinnosti tohto zákona trvá.

Vypovedanie nájmu bytu

Prenajímateľ bytu podľa bodu 1, 2, 4 a 5 môže podľa zákona vypovedať nájom **aj bez uvedenia dôvodu**, a to v lehote **do 31. marca 2012**. Výpovedná lehota v tomto prípade bude 12 mesiacov. **Prenajímateľ bytu podľa bodu 3** môže vypovedať nájom bytu bez uvedenia dôvodu **do 2 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia** súdu o vydaní nehnuteľnosti. Výpovedná lehota je v tomto prípade 6 mesiacov a začína plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola nájomcovi doručená výpoveď. Výpoveď z nájmu bytu doručuje prenajímateľ nájomcovi do vlastných rúk a **kópiu obci** príslušnej na konanie o nároku na poskytnutie bytovej náhrady.

Nárok na **bytovú náhradu** má len **nájomca** podľa ust. § 2 ods. 1 zákona

(predmet úpravy), ktorý je **v materiálnej bytovej núdzi** a požiada o bytovú náhradu. **Za materiálnu bytovú núdzu** sa považuje stav, keď nájomca a ani žiadna zo spoločne posudzovaných osôb (1) nemá vlastný byt **alebo** (2) nevlastní nehnuteľný majetok alebo hnutel'ny majetok v hodnote rovnajúcej sa alebo vyššej, ako je úroveň trhovej ceny bytovej náhrady. **Bytovou náhradou** je na účely zákona o ukončení a spôsobe usporiadania niektorých nájomných vzťahov náhradný nájomný byt nachádzajúci sa v tej istej obci ako vypratávaný byt. Nájomca sa môže dohodnúť s inou obcou na poskytnutí bytovej náhrady v jej katastrálnom území. Túto dohodu je obec povinná oznámiť obci, v katastrálnom území ktorej sa nachádza vypratávaný byt.

Po doručení výpovede nájmu bytu môže nájomca **do 30. septembra 2012 podať žiadosť o poskytnutie bytovej náhrady** obci, v katastrálnom území ktorej sa nachádza byt, ktorý sa má vypratať, inak jeho nárok na poskytnutie bytovej náhrady zanikne. Žiadateľ, ktorý je nájomcom bytu uvedeného v § 2 ods. 1 písm. c) alebo žiadateľ, ktorý užíva byt uvedený v § 2 ods. 1 písm. a), b), d) a e) a ktorý je predmetom súdneho sporu o prechod nájmu bytu alebo výmenu bytu, si môže podať **predbežnú žiadosť o poskytnutie** bytovej náhrady.

Konanie sa začne podaním žiadosti obci. Účastníkom konania je žiadateľ. Ku dňu podania písomnej žiadosti je žiadateľ povinný **deklarovať svoj majetok** a majetok spoločne posudzovaných osôb podľa ust. § 6 zákona. Po podaní žiadosti obec preskúma v žiadosti uvedené údaje žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb, najmä preskúma, či žiadateľ spĺňa podmienky materiálnej bytovej núdze. Ak žiadosť spĺňa všetky náležitosti, obec o žiadosti **rozhodne v lehote 90 dní** od jej doručenia. Ak žiadateľ spĺňa podmienky na poskytnutie bytovej náhrady, obec rozhodne o priznaní nároku na bytovú náhradu, inak rozhodnutím nárok neprizná.

O zániku nároku na bytovú náhradu obec rozhodne, ak (1) do poskytnutia bytovej náhrady žiadateľ prestane spĺňať podmienky nároku na poskytnutie

Zánik nároku

bytovej náhrady **alebo (2)** vyjde najavo, že nárok na poskytnutie bytovej náhrady bol žiadateľovi priznaný na základe nepravdivých alebo neúplných

údajov. Neprihliada sa na zrejme nesprávnosti, ktoré nemajú vplyv na posudzovanie materiálnej bytovej núdze.

NOVELA ZÁKONA O INVESTIČNEJ POMOCI

Zákon č. 231/2011 Z. z. (ďalej len „novela“), ktorý novelizoval zákon č. 561/2007 Z. z. o investičnej pomoci (ďalej len „zákon o investičnej pomoci“), nadobudol **účinnosť dňa 1. augusta 2011**. Novelou bolo poskytovanie investičnej pomoci zjednodušené a sprístupnené väčšiemu okruhu subjektov, a to najmä **predĺžením nároku na daňovú úľavu a znížením výšky povinných investícií**. Novela v súlade s čl. 1 ods. 6 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné so spoločným trhom podľa článkov 87 a 88 zmluvy (Všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách) explicitne novým **ods. 3 v § 1** zakotvila, že **zákon** o investičnej pomoci **sa nevzťahuje** na podnikateľa v ťažkostiach ani na podnikateľa, voči ktorému je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Európskej komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú so spoločným trhom.

Novela tiež doplnením úvodnej vety **ust. § 4 ods. 1** vymedzila, že **poskytnutie investičnej pomoci** v priemyselnej výrobe **sa nevzťahuje** na odvetvia a činnosti podľa čl. 1 ods. 2 a 3 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008, napr. na rybne hospodárstvo, poľnohospodárstvo, ťažobný priemysel a pod. **Okruh poskytovateľov** investičnej pomoci bol po novom **rozšírený** o Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo dopravy“), ak sa jedná o oblasť cestovného ruchu.

skytovanie investičných stimulov rozšíri na väčší počet subjektov. Do investičného majetku je po novom možné započítavať aj také nové strojné a technologické zariadenia, ktoré sú obstarané za trhovú cenu od majetkovo a personálne prepojených spoločností.

Pre poskytnutie investičnej pomoci v priemyselnej výrobe sa výška obstarania dlhodobého hmotného a nehmotného majetku **znížila z pôvodných 26,56 milióna Eur na 14 miliónov Eur**, z toho najmenej **7 miliónov Eur** musí byť krytých vlastným imanom právnickej alebo fyzickej osoby. V okresoch so zvýšenou nezamestnanosťou sa minimálna výška obstarania investičného majetku **znížila z pôvodných 13,28 milióna Eur na 7 miliónov Eur**, vlastným imanom musí byť krytých najmenej **3,5 milióna Eur** a nové výrobné a technologické zariadenia musia byť po novom obstarané vo výške najmenej **50 % z celkovej hodnoty obstaraného investičného majetku**. V okresoch s nezamestnanosťou o polovicu vyššou ako je miera nezamestnanosti v Slovenskej republike sa minimálna výška obstarania investičného majetku **znížila z pôvodných 6,64 milióna Eur na 3,5 milióna Eur**, vlastným imanom musí byť krytých najmenej **1,7 milióna Eur**, nové výrobné a technologické zariadenia musia byť obstarané v minimálnej výške **40 % z celkovej hodnoty obstaraného investičného majetku**. Ak je investičný zámer realizovaný **malým alebo stredným podnikom**, uvedené sumy sa podľa nového **ods. 4 v § 4** **znížia na polovicu**.

Obdobne sú podmienky nastavené aj pre poskytovanie investičnej pomoci pre technologické centrá, centrá strategických služieb a pre cestovný ruch. Pre poskytnutie investičnej pomoci pre **technologické centrá** je po novom po-

Minimálna výška investičného majetku

Novelizovanými ustanoveniami **§ 4 až 7** zákona o investičnej pomoci sa **znížila povinná minimálna výška** investičného majetku, ktorý musí žiadateľ obstarat', aby mu mohla byť poskytnutá investičná pomoc. Uvedeným znížením sa po-

trebné obstaranie investičného majetku najmenej vo výške 500 tisíc Eur proti doterajším 1,33 milióna Eur a pre centrá strategických služieb sa podmienka znížila z doterajších 1,16 miliónov Eur na 400 tisíc Eur.

Pre investíciu v cestovnom ruchu sa podmienka zaobstarania investičného majetku znížila zo 16,60 milióna Eur na 10 miliónov Eur, z toho najmenej 5 miliónov Eur musí byť krytých vlastným imaním investora. V okresoch so zvýšenou nezamestnanosťou sa suma znížila z pôvodných 8,30 milióna Eur na 5 miliónov Eur, vlastným imaním musí byť krytých najmenej 2,5 milióna Eur a nové výrobné a technologické zariadenia musia predstavovať najmenej 20 % z obstaraného investičného majetku. V okresoch s nezamestnanosťou o polovicu vyššou, ako je miera nezamestnanosti v Slovenskej republike, sa suma na obstaranie majetku znížila z pôvodných 3,32 milióna Eur na 3 milióny Eur, vlastným imaním musí byť krytých najmenej 1,5 milióna Eur, nové výrobné a technologické zariadenia musia byť obstarané vo výške najmenej 20 % z celkovej hodnoty obstaraného investičného majetku.

Schvaľovanie investičnej pomoci

Zmeny nastali aj v procese schvaľovania investičnej pomoci. Po novom je žiadateľ povinný k investičnému zámeru priložiť okrem doterajších dokumentov aj čestné prehlásenie, že nezačne stavebné práce, neobjedná strojové a technologické zariadenie a dlhodobý nehmotný majetok pred dňom vydania potvrdenia o tom, že investičný zámer má predpoklad splniť podmienky na poskytnutie investičnej pomoci. Žiadateľ je tiež povinný doložiť doklad, ktorým preukáže splnenie motivačného účinku investičnej pomoci podľa čl. 8 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo hospodárstva“) následne posúdi úplnosť investičného zámeru a do 30 dní požiada o vypracovanie odborného posudku.

Ak má žiadateľ predpoklad splniť podmienky na poskytnutie investičnej pomoci, ministerstvo hospodárstva alebo ministerstvo dopravy, ak sa jedná o investičnú pomoc pre oblasť cestovného

ruchu, do 10 dní od doručenia odborného posudku vydá žiadateľovi písomné potvrdenie, že investičný zámer má predpoklad splniť podmienky na poskytnutie investičnej pomoci a do 30 dní vypracuje návrh na poskytnutie investičnej pomoci. Žiadateľ bude môcť začať prácu na investičnom zámere až po doručení uvedeného písomného potvrdenia, ak začne prácu skôr, investičná pomoc mu nebude poskytnutá.

Počas realizácie investičného zámeru, čerpania investičnej pomoci prijímateľ investičnej pomoci (ďalej len „prijímateľ“) nebude podľa doplneného ustanovenia § 15 ods. 9 môcť v lehote piatich po sebe nasledujúcich rokov po roku, v ktorom skončil investičný zámer, uskutočniť zmeny, ktoré (1) ovplyvňujú povahu investičného zámeru, podmienky realizácie investičného zámeru alebo by znamenali porušenie hospodárskej súťaže, alebo (2) vyplývajú z predčasného ukončenia podnikateľskej činnosti v príslušnom okrese alebo premiestnenia podnikateľskej činnosti do iného okresu. Prijímateľ tiež bude podľa nového ustanovenia § 15 ods. 8 povinný informovať ministerstvo hospodárstva alebo ministerstvo dopravy o zmenách týkajúcich sa investičného zámeru alebo investičnej pomoci. O uvedených zmenách bude povinný bezodkladne informovať počas realizácie investičného zámeru, čerpania investičnej pomoci a v lehote piatich po sebe nasledujúcich rokov po roku, v ktorom skončil investičný zámer. Ministerstvo alebo ministerstvo dopravy, ak sa jedná o investičnú pomoc pre oblasť cestovného ruchu, posúdi oznámenú zmenu a vydá rozhodnutie o schválení zmeny, ak zmena nemá vplyv na podmienky, za ktorých bola investičná pomoc schválená, alebo vydá rozhodnutie o zrušení rozhodnutia o schválení investičnej pomoci. V uvedenom prípade bude prijímateľ povinný poskytnutú investičnú pomoc vrátiť.

Prijímateľ je po novom povinný ministerstvu hospodárstva alebo ministerstvu dopravy predkladať správy, a to (1) každoročne do konca januára správu o priebehu realizácie investičného zámeru za predchádzajúci kalendárny rok, (2) do troch mesiacov po skončení

Nové povinnosti investora

investičného zámeru záverečnú hodnotiacu správu a (3) každoročne do konca januára počas piatich rokov po roku, v ktorom skončil investičný zámer, najmenej však počas uplatňovania daňovej úľavy, ročnú správu o využívaní investície.

Prijímateľ je po novom povinný začať obstarávať investičný majetok **najneskôr do 12 mesiacov** odo dňa doručenia rozhodnutia o schválení investičnej pomoci oproti **pôvodným 24 mesiacom** a pri veľkom investičnom projekte je povinný začať vykonávať podnikateľskú činnosť uvedenú v investičnom zámere **do 5 rokov** odo dňa doručenia rozhodnutia o schválení investičnej pomoci. **Veľký investičný projekt** je upravený ustanovením čl. 2 bod 12 nariadenia Komisie (ES) č. 800/2008 ako investícia do kapitálových aktív s oprávnenými výdavkami nad 50 miliónov Eur, vypočítanými na základe cien a výmenných kurzov platných v čase poskytnutia pomoci.

Zmena nastala aj vo výkone kontroly. Ministerstvo dopravy sa stalo **novým kontrolným orgánom** vo veci investičnej pomoci pre oblasť cestovného ruchu. Kontrolu dodržiavania podmienok a povinností pri **veľkých investičných projektoch** musí kontrolný orgán po novom vykonať **najneskôr po uplynutí 5 rokov** od vydania rozhodnutia o schválení investičnej pomoci.

Rozhodnutia o schválení investičnej pomoci alebo rozhodnutia o poskytnutí investičných stimulov **vydané do 31. júla 2011** ministerstvo na základe oznámenia o zmene týkajúcej sa investičného zámeru alebo investičnej pomoci, ak bude oznámenie predložené v lehote do ukončenia investičného zámeru, posúdi podľa novelizovaného zákona o investičnej pomoci. Konania začaté a neukončené **pred 1. augustom 2011** sa dokončia podľa predchádzajúcej právnej úpravy.

Výkon kontrolnej činnosti

Prechodné ustanovenia

NOVELA ZÁKONA O HAZARDNÝCH HRÁCH

Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách (ďalej len „zákon o hazardných hrách“) bol novelizovaný **zákonom č. 227/2011 Z. z. a zákonom č. 228/2011 Z. z.** Zákon č. 227/2011 Z. z. zvyšuje sadzby odvodov z hazardných hier do štátneho rozpočtu a upravuje propagovanie hazardných hier. Prevádzku hazardných hier s cieľom znížiť počet ľudí závislých na hraní hazardných hier upravuje zákon č. 228/2011 Z. z.

Propagovanie hazardnej hry

Zákomom č. 227/2011 Z. z. sa v zákone o hazardných hrách upravilo vymedzenie pojmu **propagovanie hazardnej hry**. Podľa doplneného ustanovenia **§ 2 písm. r)** zákona o hazardných hrách je propagovaním hazardnej hry akákoľvek forma informovania alebo podnecovania k účasti na hazardnej hre dostupnej na území Slovenskej republiky, vrátane hazardnej hry prevádzkovej prostredníctvom internetu, ktorej sa môže hráč zúčastniť z územia Slovenskej republiky najmä zaplatením vkladu alebo uskutočnením stávky, alebo akákoľvek forma

informovania o prevádzkovateľovi hazardnej hry (ďalej len „prevádzkovateľ“) alebo o fyzickej osobe alebo o právnickej osobe, ktorá bez licencie podľa tohto zákona prevádzkuje hazardnú hru v akejkoľvek podobe s cieľom uplatniť túto hazardnú hru na trhu.

Propagovaním hazardnej hry **nie je (1)** označenie sídla právnickej osoby, trvalého pobytu fyzickej osoby, označenie prevádzkarne, organizačnej zložky a iných nehnuteľných alebo hnuteľných vecí vo vlastníctve alebo v nájme právnickej alebo fyzickej osoby, obchodným menom prevádzkovateľa, **(2)** označenie listov a obálok obchodným menom alebo ochrannou známkou prevádzkovateľa, **(3)** označenie produktov alebo ich obalov údajmi, ktoré sa musia na nich uvádzať podľa osobitných predpisov a **(4)** zverejnenie výročnej správy o hospodárení, účtovnej závierky, auditu podniku alebo iných povinne zverejňovaných informácií o podniku. Propagovať hazardnú hru bude podľa nového

znenia § 35 ods. 2 možné len za predpokladu, že na prevádzkovanie hazardnej hry bola vydaná alebo udelená licencia a hra je prevádzkovaná za podmienok ustanovených zákonom o hazardných hrách. Osoby, ktoré na základe zmluvného vzťahu alebo obdobného vzťahu budú vykonávať činnosti súvisiace s propagovaním hazardných hier, budú podľa doplneného písm. f) v § 12 tiež podliehať dozoru orgánom podľa zákona o hazardných hrách.

Zvýšenie odvodov z hazardných hier

Novela priniesla tiež zvýšenie odvodov z hazardných hier. Odvod prevádzkovateľa sa po novom **zvýši (1)** pri číselných lotériách zo súčasných 17 % **na 18 %**, **(2)** pri charitatívnych lotériách a stávkových hrách okrem dostihových stávk z 5 % **na 5,5 %**, do štátneho rozpočtu sa pri kurzových stávkach namiesto súčasných 4,5 % bude **odvádzať 5 %**, **(3)** pri hazardných hrách v kasíne zo súčasných 27 % **na 29 %**, z toho sa bude **do štátneho rozpočtu odvádzať 26 %** namiesto súčasných 24 %, **(4)** pri hazardných hrách prevádzkovaných prostredníctvom výherných automatov zo súčasných 1 500 Eur **na 1 900 Eur** za kalendárny rok a za každý výherný automat **a (5)** pri videohrách **za každý terminál 3 900 Eur** ročne namiesto súčasných 3 200 Eur. Odvody podľa **bodov 1 až 3** sa zvýšia s účinnosťou **od 1. septembra 2011** a prvýkrát sa použijú na odvody za mesiac **september 2011**. Odvody podľa **bodov 4 a 5** sa zvýšia s účinnosťou **od 1. januára 2012**.

Sankcie za správne delikty

Sankcie za správne delikty upravuje novela novým znením **ust. § 56**. Za prevádzkovanie hazardnej hry **bez licencie**, ak je potrebná, bude po novom hroziť **pokuta** vo výške **od 16 000 Eur do 100 000 Eur**. Ak bude prevádzkovateľ prevádzkovať hazardnú hru v rozpore so zákonom o hazardných hrách, podmienkami prevádzkovania hazardnej hry určenými v licencií, herným plánom, záznamom o pozastavení prevádzkovania hazardnej hry alebo si nebude plniť povinnosti uložené právoplatným rozhodnutím orgánu dozoru, bude mu môcť byť uložená **pokuta vo výške od 3 300 Eur do 16 000 Eur**. Pokuta od **20 000 Eur do 500 000 Eur** bude hroziť právnickej alebo fyzickej oso-

be, ak bude **propagovať hazardné hry** v rozpore so zákonom o hazardných hrách.

Zákon č. 227/2011 Z. z. **nadobudne účinnosť dňa 1. septembra 2011**, okrem ustanovení, ktoré zvýšia odvody na 1 900 Eur a 3 900 Eur, ktoré nadobudnú účinnosť **odo dňa 1. januára 2012**.

Nový ods. 22 v § 35 s účinnosťou **odo dňa 1. januára 2013** ustanovuje, že výherné automaty a videohry môžu byť **prevádzkované len v oddelených miestnostiach** spĺňajúcich podmienku herne. Ich prevádzkovanie napríklad v krčmách už nebude možné. V súvislosti s uvedenou zmenou novela zo zákona o hazardných hrách **vypustila ust. § 49 a ods. 6 v § 51**. V herniach, s výnimkou kasín, bude podľa nového **ust. § 35 ods. 23** platiť **zákaz fajčenia a požívania alkoholických nápojov**.

Nové ustanovenie **§ 10 ods. 5 písm. d)** dáva obci oprávnenie vydať všeobecne záväzným nariadením **zákaz prevádzkovania hazardných hier** na celom území obce. Vo všeobecne záväznom nariadení obce bude musieť byť uvedené, ktoré hazardné hry obec zakazuje a musí v ňom byť tiež upravená primeraná lehota, nie kratšia ako tri mesiace od nadobudnutia účinnosti všeobecne záväzného nariadenia, v ktorej bude prevádzkovateľ povinný ukončiť prevádzkovanie hazardnej hry na území obce. **Zákaz sa nebude vzťahovať** na lotériové hry, hazardné hry na internete a kartové hry mimo kasína. Žiadateľ bude po novom povinný k žiadosti o vydanie individuálnej licencie doložiť aj písomné vyhlásenie, že na území obce, v ktorej chce prevádzkovať hazardné hry, nie je prevádzkovanie hazardných hier obmedzené všeobecne záväzným nariadením obce. Čestné vyhlásenie nebude musieť dokladať žiadateľ o udeľenie individuálnej licencie na prevádzkovanie lotériových hier a hazardných hier na internete.

Zákon č. 228/2011 Z. z. **nadobudne účinnosť dňa 1. septembra 2011** s výnimkou **§ 35 ods. 22, 23 a 35** a vypustenia **§ 49 a ods. 6 v § 51**, ktoré nadobudnú účinnosť **dňa 1. januára 2013**.

Prevádzkovanie hazardných hier

Nové oprávnenie obce

PRIPRAVUJE SA V NR SR – ZMENY V PRÁVNEJ POMOCI OSOBÁM V HMOTNEJ NÚDZI

Národnej rade Slovenskej republiky bol predložený návrh novely **zákona č. 327/2005 Z. z.** o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi v znení neskorších predpisov. Účelom preloženého návrhu je vytvoriť legislatívny základ so zameraním **najmä na zvýšenie dostupnosti, odbornosti a rozsahu služieb** poskytovaných nemajetným prostredníctvom **Centra právnej pomoci** (ďalej len „CPP“) a posilnenie preventívnej úlohy CPP pri predchádzaní eskalácie právnych sporov. Navrhovaná právna úprava rozširuje dostupnosť služieb CPP pre väčšiu skupinu osôb v materiálnej núdzi, pričom pre skupiny obyvateľov s príjmami presahujúcimi zákonom ustanovený násobok minimálnej mzdy sa zavádza povinnosť podieľať sa na financovaní poskytovanej právnej pomoci čiastočne, vo výške 20 % trov právneho zastúpenia.

V rámci zrýchlenia a zefektívnenia správneho konania o nároku na poskytnutie právnej pomoci sa zavádza **prezumpcia splnenia príjmových a majetkových podmienok** na poskytnutie právnej pomoci **u poberateľov dávky v hmotnej núdzi** a povinnosť orgánov štátnej správy, samosprávy, notárov a pod. **poskytnúť centru súčinnosť** pri získavaní údajov potrebných na vyhodnotenie príjmovej a majetkovej situácie žiadateľa.

Rozsah pôsobnosti zákona

Zmeny navrhované v **ust. § 3 ods. 1** zákona precizujú **rozsah pôsobnosti zákona**. Ide o poskytovanie právnej pomoci v občianskoprávných, obchodnoprávných, pracovnoprávných a rodinnoprávných veciach, v azylových veciach, v konaní o administratívnom vyhostení v konaní pred súdom v správnom súdnictve a v týchto veciach aj v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky. V porovnaní s doterajšou úpravou **by sa pôsobnosť zákona rozšírila** o konanie o administratívnom vyhostení, o konania v správnom súdnictve a o konania pred Ústavným súdom SR. Súčasne sa navrhuje **aj zúženie rozsahu** v cezhraničných sporoch,

kedy by sa právna pomoc poskytovala len v občianskoprávných, pracovnoprávných, rodinnoprávných a obchodnoprávných veciach, teda nie v konaniach pred súdom v správnom súdnictve a pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Vytvorenie **Rady Centra právnej pomoci** (ďalej len „rada“) ako nového orgánu je v predloženom materiáli upravené v ust. § 5a. Rada by mala pôsobiť ako **konzultačný orgán riaditeľa**, ktorý sa podieľa na činnosti centra. Z tohto dôvodu sa navrhuje, aby sa rada **vyjadrovala** k výročnej správe centra predloženej riaditeľom, ku koncepcii činnosti centra predloženej riaditeľom a k uvoľneniu peňažných prostriedkov na účely podľa nového § 5b ods. 6. Funkcia člena rady by mala byť čestnou funkciou. Rada by mala zasadať minimálne dvakrát ročne a zvolávanie a vedenie jej zasadnutí má prislúchať riaditeľovi centra. Súčasne sa ustanovuje možnosť, aby si centrum podrobnejšie o činnosti a organizácii rady upravilo vo svojom štatúte.

Rada

Zavádza sa možnosť centra **rozhodnúť o forme poskytnutia právnej pomoci**, a to aj s ohľadom na to, že sa rozširujú možnosti pomoci o ustanovenie advokáta alebo výber mediátora. Centrum bude pri rozhodovaní o forme pomoci prihliadať na okolnosti jednotlivých prípadov, ako aj na to, aby bola ochrana práv jednotlivých osôb účelná. **Prioritne** bude centrum zabezpečovať **poskytovanie právnej pomoci advokátmi**, ktorí budú zapísaní podľa svojho odborného zamerania v zoznamoch vedených Slovenskou advokátskou komorou. Novozavedené ustanovenie v § 5b ods. 4 umožní centru zvoliť na **riešenie právneho sporu** oprávnenej osoby **inštitút mediácie**, pričom centrum bude môcť v takomto prípade určiť na riešenie sporu mediátora, a to za konsenzuálneho súhlasu oprávnenej osoby alebo zahraničnej oprávnenej osoby a mediátora. V prípadoch, keď to bude vhodné a keď tak centrum uváži, bude môcť

mediátora určiť, až keď získa súčasne súhlas protistrany v spore. V tomto prípade tak nebude súhlas zaistiť sám mediátor.

Finančná účasť Poskytnutie právnej pomoci navrhovaná novela rozdeľuje na poskytnutie právnej pomoci **bez finančnej účasti**, ktoré by bolo upravené v ust. § 6, a s finančnou účasťou podľa nového § 6a. Bez finančnej účasti by sa poskytovala právna pomoc fyzickej osobe, ktorej **príjem nepresahuje 1,4-násobok** sumy životného minima a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom a súčasne spĺňa

d'alšie podmienky podľa § 6 zákona, napr. sa súčasne nejedná o zrejmu bezpečnosť sporu. S finančnou **účasťou vo výške 20 % trov právneho zastúpenia** by sa pomoc poskytovala osobám, ktorých príjem **presahuje 1,4 násobok** sumy životného minima a súčasne **je nižší ako 1,6 násobok** sumy životného minima a využívanie právnych služieb si nemôžu zabezpečiť svojím majetkom.

NR SR rozhodla, že návrh zákona preberá v druhom čítaní a predložila návrh kompetentným výborom. V prípade schválenia návrhu nadobudne zákon **účinnosť dňa 1. januára 2012.**

ULC ČARNOGURSKÝ LAW FIRM

Bratislava - Slovensko	Brescia - Taliansko
Tvarožkova 5, P.O. Box 21	Via Val Giudicarie 4
814 99 Bratislava, Slovensko	251 23 Brescia, Taliansko
Tel.: +421-2-5720 1717	Tel.: +39-030-221 932 33
Fax: +421-2-5720 1777	Fax: +39-030-221 932 02
Skype: ulcbratislava	Skype: ulcbrescia
E-mail: office@ulclegal.com	E-mail: brescia@ulclegal.com

Kyjev - Ukrajina
172 Gorkogo St., Suite 1316
031 50 Kyjev, Ukrajina
Tel.: +380-44-521 21 10
Fax: +380-44-529 17 32
Skype: ulckyiv
E-mail: kyiv@ulclegal.com

www.ulclegal.com

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva a povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeníach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď je bulletin ULC Čarnogurský PRO BONO zostavovaný s maximálnou starostlivosťou, advokátska kancelária ULC Čarnogurský nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, JUDr. Paulínu Ondrášikovou: ondrasikova@ulclegal.com alebo Mgr. Tomáša Škrinára: skrinar@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2011